

ლელო

№ 116
(3670)

15

1968 წ.
ივნისი,
შაბათი.
ფასი 3 კპ.

საპარტიზო სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების
აპარტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური სახოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Союза спортивных обществ и организаций
Грузинской ССР и республиканского Совета профсоюзов

გამოცემის
24-ე წელი.

შესთავის
რიკალანი
სტარტს პილას
პელნიკში

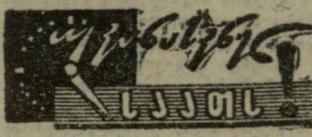
ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა IX მსოფლიო ფესტივალის ჩიარდან სოფიაში მოტოვება და დასრულება. ჩიარდან ჩიარდან სტარტს აიღებს 9 ივლისს პელნიკში, სადაც მსოფლიოს ახალგაზრდობის წინაშეში მიიწვი.

საპროფკავშირო სპორტკავშირში

ანბარიშეხება-არჩევნების შესახებ

სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოების უფლებამოსილების ვადის გასვლასთან დაკავშირებით, ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმმა დაადგინა ა. წ. სექტემბრიდან მომავალი იანვრის ჩათვლით, ჩატარდეს სპორტკავშირების ხელმძღვანელი ორგანოების საანგარიშო-საარჩევნო კრებები და კონფერენციები საწარმო-დაწესებულებათა, უმაღლესი და საშუალო სპეციალური სასწავლებლების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, პროფტექნიკური სასწავლებლების, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, აგრეთვე, სხვა ორგანიზაციების ფიჭულტურულ კოლექტივებსა და

სპორტულ კლუბებში; სპორტსაზოგადოებათა რაიონული, სახარეო, საოლქო, რესპუბლიკური (ასსრ) და საკავშირო კონფერენციები; სპორტკავშირების რესპუბლიკური კონფერენციები.

◆ **ფულდა (გვრ), 14 ივნისი.** მძლეოსანთა აქ გამართულ მატჩში გვრის გუნდმა (ბ. ტიუმლიერი, ვ. ადამსი, მ. ნორპოტი, ფ. ი. კეპერი) მსოფლიოს ახალი რეკორდი დაამყარა 4X880 იარღზე ესტაფეტაში — 7.14,8. ეს 1,2 წამით სჯობს 2 წლის წინათ სსრ კავშირის გუნდის მიერ ლონდონში ნაჩვენებ შედეგს.

◆ **გუდაუბი, 14 ივნისი.** აქაურმა ტაქსის შოფერმა დ. შირილამ, რომელმაც შარშან დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავის აღსანიშნავად 2200 კმ გაიარა უნგრეთის დედაქალაქიდან მოსკოვამდე, ახლა სხვა ზეგრძელი დისტანციის დაძლევის აპირებს, ამჯერად, კურჯით. მას განზრახული აქვს ბუდაპეშტიდან ლუნაის გაუყვას და 2000 კმ დაეაროს შაქ ზღვაამდე.

◆ **ლონდონი, 14 ივნისი.** კენტის საერაფოს ჩემპიონატში მოასპარეზე საბჭოთა ჩოგბურთელებისთვის გუშინდელი 13 რიხვი მართლაც თარსი აღმოჩნდა: ერთეულთა შეჯიბრების მონაწილე ყველა საბჭოთა სპორტსმენი ბრძოლას გამოეთიშა. მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ მეოთხედფინალებში ისინი პროფესიონალებს შეხედნენ. გ. ბაკშევამ წააგო ინგლისელი გ. ჯონსონი — 3:6, 1:6, ა. ვოლკოვმა — ავსტრალიელი ფ. სტოლესთან — 1:6, 4:6, ხოლო ვ. კორტკოვმა — მწვენი კონტინენტის მეორე წარმომადგენელთან ტ. შოლთან — 2:6, 6:8.

◆ **დამბსკო, 14 ივნისი.** XIX ოლიმპიური თამაშების მონაწილეთა სიიდან სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის ამოღების შემდეგ, სირიის ერთგულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა გადაწყვიტა თავისი სპორტსმენების გაგზავნა მეხიკოში.

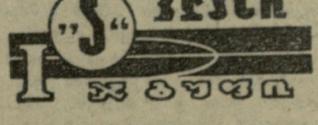
◆ **პოტსდამი, 14 ივნისი.** მძლეოსანთა აქ გამართულ შეჯიბრებაში რიგულმა ი. ლუბისმა წლევიანდელ სეზონში ყველაზე შორს ტყორცა შუბი — 87,66 მ. დ. პოსანმა 19,54 მეტრზე ჰკრა ბირთვი, რაც გდრ-ის ახალი რეკორდია და მსოფლიო 10 სანტიმეტრით ჩამორჩება ევროპულს.

◆ **პარიზი, 14 ივნისი.** „პოლ მერიკამპის მემორიალის“ მეორე დღეს რ. ბამბიუმა (საფრანგეთი) ევროპის რეკორდი გაიმყარა 200 მეტრზე რბენაში — 20,4 წამი. სიმალღებე ბტომში ყველას აჯობა მოსკოვულმა გ. სკვორცოვმა — 216 სმ. მან მეორე ადგილზე დატოვა ჩადის რესპუბლიკის წარმომადგენელი მ. იდრისი (210 სმ.). 5000 მეტრზე რბენაში ევროპის სკადიონზე წლევიანდელი სეზონის საუკეთესო დრო აჩვენა ფრანგმა გ. ვაღუმ — 13.29,6. აღსანიშნავია, რომ გამარჯვებულმა ჩამოიტოვა მსოფლიოს რეკორდსმენი რ. კლარკი (აგსტალია) — 13.31,8. 100 (11,5) და 200 (23,8) მეტრზე რბენაში გაიმარჯვა ფრანგმა სპორტსმენმა ჟალმა მ. ტილიემ.

სურათებზე: 2 გოლი ცხაკას კარში. ზევით — ი. ბაუშამ ნახტომი ვერ მოასწრო. ს. მეტრეველის დარტყმაზე; ქვევით — გ. გავაშელს თავით გააქვს მეორე ბურთი.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

(მატჩის ანბარიში იხ. 80-3 გვ.).

გ ა თ ა მ ა შ ე ბ ი ს
ც ხ რ ი ლ ი
ძ ი რ ი თ ა დ ი
შ ა მ ა დ გ ა ნ ლ ო ბ ა ნ ი

მღვამარეობა 15 ივნისისათვის

„სპარტაკი“ (მოსკოვი)	18	8	4	1	24	—	11	20
„დინამო“ (კიევი)	14	6	7	1	17	—	9	19
„ტორპედო“ (მოსკოვი)	18	6	5	2	21	—	11	17
„დინამო“ (თბილისი)	18	5	6	2	10	—	4	16
„ლოკომოტივი“ (მოსკოვი)	18	6	4	3	13	—	8	16
„დინამო“ (მინსკი)	18	5	5	3	12	—	8	15
„ნოვოზნი“ (ბაქო)	18	5	4	4	11	—	6	14
„პრ. სოვეტოვი“ (კუიბიშევი)	18	5	4	4	11	—	9	14
„ზენიტი“ (ლენინგრადი)	18	3	8	2	12	—	12	14
„შახტორი“ (დონეცი)	18	3	8	2	10	—	11	14
„ზარია“ (ლუგანსკი)	14	4	5	5	7	—	13	13
ცხაკა	18	3	6	4	10	—	12	12
პსკ (როსტოვი)	18	4	4	5	17	—	19	12
„ჩარნომორცი“ (ოლესა)	18	3	6	4	13	—	16	12
„ბარაბი“ (ერევანი)	18	3	5	5	11	—	14	11
„ტორპედო“ (კუთაისი)	14	3	5	6	12	—	18	11
„სპარტაკი“ (ტაშკენტი)	18	2	6	5	13	—	19	10
„დინამო“ (მოსკოვი)	14	2	5	7	12	—	10	9
„ბანიბანი“ (ალმა-ათა)	18	2	4	7	8	—	15	8
„დინამო“ (კიროვობადი)	18	1	5	7	5	—	15	7

III ქვეჯგუფი

მორიგი ტურის მატჩები ასე დამთავრდა: „შირაკი“ (ლენინაკანი) — „მეშხტე“ (ტყიბული) 0:0, „ტრაქტორი“ (ვოლოგრადი) — „ლოკომოტივი“ (თბილისი) 2:0, „ვოლგა“ (ულიანოვსკი) — „დინამო“ (მახაჩყალა) 1:1, „ვოლგა“ (გორკი) — „ტორპედო“ (ტაგანროგი) 2:0, „სპარტაკი“ (იშკარ-ოლა) — „თურგი“ (გროზნო) 0:0, „ურალმში“ (სვერდლოვსკი) — „სტროიტელი“ (უფა) 0:0, „ლოკომოტივი“ (ჩელიაბინსკი) — „შევუდა“ (პერმი) 2:0, „მეტალურგი“ (მაგნიტოგორსკი) — „ზენიტი“ (ივესკი) 1:1, „ვოლგარი“ (ასტრახანი) — „ფოლდი“ (სუმგაითი) 3:2.

ლიდერთა გახრი

მოსკოვი შედგა საკავშირო საფეხბურთო ჩემპიონატის ცენტრალური მატჩი. ერთმანეთს შეხვდნენ პირველობის ლიდერი — მოსკოვის „სპარტაკი“ და II ადგილზე მყოფი სსრ კავშირის შარშანდელი ჩემპიონი — კიევის „დინამო“.

მატჩი დამთავრდა ფრედ — 3:3. ბურთები გაიტანეს: სპარტაკელებმა ამბარცუმიანმა, ევლენტიევმა, ოსიანინმა, დინამოელებმა საბო, პილიჩუკმა და პუზაჩმა.

სპორტის XX დღეები

გუშინ თბილისში სტარტი აიღო მოსწავლეთა XX საიუბილეო სპორტკვიადამ. უკვე ორი დღეა ახპარეზობენ ნორჩი კლასთბურთეები, თავისუფალი სტილის მოჭიდვენი, ფრენბურთეები, ტანმოვარჯიშები, ხელბურთეები, მსროლელები, მოფარევენი, ფეხბურთეები, მაგიდის ჩოგბურთეები და ველოსიპედისტები. რამდენიმე დღე და დანარჩენი 10 სახეობის წარმომადგენლებიც ჩაებმებიან შეჯიბრებში.

ბუნებრივია, პირველმა შედეგებმა ზოგი გაახარა, ზოგი იმედი გაუცრუა.

უკვე გამოვლინდნენ სპორტკვიადის პირველი ჩემპიონები: თბილისელი მოფარევე რ. ლომინაძე, სოხუმელი მსროლელი ვ. სონლოვი, თბილისელი ველოსიპედისტი გ. ბუღბუღაძე...

შეჯიბრების პირველ დღეს გამარჯვებული ფრენბურთეობა მ. მატჩი. სანტერესოა, რომ გოგონათა გუნდების ოთხივე შეხვედრა „მშრალი“ ანგარიშით (3:0) დამთავრდა. აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის, თბილისისა და ქუთაისის გუნდებმა შესაბამისად დაამარჯვებენ წყალბურთის, აჭარის, გარდაბნისა და რუსთავის წარმომადგენლები. სასამიზონო სიურპრიზი იყო სამხრეთ ოსეთის ფრენბურთელ გოგონათა გამარჯვება. უფრო დაბალე ბრძოლა გაჩაღდა ველოსიპედისტი გ. ბუღბუღაძე.

ფოთის ხელბურთელმა გოგონებმა გამარჯვებული ანგარიშით დაამარჯვებენ აჭარის ნაკრები (17:3). ასევე „გაუმასპინძლდნენ“ თბილისელი ჯაბუკები რუსთაველებს — 26:3. ფრედ დამთავრდა სამტრედიისა და აჭარის ჯაბუკთა გუნდების შეხვედრა (14:14), სამხრეთ ოსეთის წარმომადგენლებმა კი 1 ბურთით დაამარჯვებენ ფოთის ნაკრები — 21:20.

ჭაბუკ მაგიდის ჩოგბურთელთა 5 შეხვედრა „მშრალი“ ანგარიშით (5:0) დამთავრდა (გამონაკლისი იყო ქუთაისისა და სამხრეთ ოსეთის მატჩი — 5:1). აქედან ორი გამარჯვება ველოსიპედისტი თბილისის ნაკრებს (თელავთან და გვეჯკორთან), ორი — აჭარის გუნდს (სამხრეთ ოსეთთან და თელავთან), ერთი — რუსთაველებს (გვეჯკორთან).

II ჯგუფის ფეხბურთელთა ტურნირის პირველ დღეს მატჩი ველოსიპედისტი ანგარიშით მოიგო ცხაპათის ნაკრებმა (წულუკიძეებთან — 6:0). სამტრედიისა (ჭაბუკიძეებთან — 3:0) და ხაშურის (გორგენაძეებთან — 2:0) ფეხბურთელებმა კი „მშრალი“ ანგარიშით გაიმარჯვეს. თელავის ნაკრებმა მინიმუმ ბრძოლაში დაამარჯვა წყლის გუნდი — 3:2.

სურათზე: სპორტკვიადის ჩემპიონი, ესპანოისტი რ. ლომინაძე, რომელმაც ყველას აჯობა 1962-63 წლებში დაბადებულ ჯაბუკებში.

ფოტო ი. იუნიანისა.

მასპინძლები არ ჩანდნენ

„სტიორის დღე“, რომელიც ამასწინათ თბილისის „სპორტკვიადის“ აუზში გაიმართა, თავისთავად კარგი დონის იყო, ვინაიდან ამგვარი შეჯიბრება სპორტსმენის ფიზიკური მომზადების დონეზეც ამაყობს. მაგრამ საქმე ის გახლავთ, რომ ტურნირი თავიდაც ხარვეზებით დიდწილად იმსჯელა, რომ მსაჯთა კოლეჯი დროულად ვერ დაკომპლექტდა, შეჯიბრების სტარტი ერთი საათით დაგვიანდა. მონაწილეთ არც აუზი დახვდათ შიდა.

შეჯიბრება მოეწყო 800 და 1500 მეტრზე ნებისმიერი სტილით ცურვაში. დიდი წარმატებით სპორტსმენებს არც ერთ დისტანციებზე არ გამოუჩინათ თავი, მაგრამ ერთ-ერთი შედეგი მაინც საყურადღებოა: გ. ონუფრინკომ გაიშვებინა საპარაფლიოს ჯაბუკთა რეკორდი 800 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში — 10.25.0, თინა ლევიშვილმა კი 1500 მეტრზე გულაღმა ცურვით (22.54.3) გააუტოვა 6 წლის წინ ი. აზნაშვილის შედეგს თავისუფალი სტილით ცურვაში დამყარებული რესპუბლიკური რეკორდი.

800 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში 24 ქალი ვაიბრე-

ზოდა ერთმანეთს, მაგრამ გამარჯვები ამ სტილის არც ერთ სექციონს არ მოუპოვეს: ყველას აჯობა მ. ყულუკიანი — 12.11.0, მეორე იყო ტ. შელეტი — 12.49.3, მესამე — გ. ბახი — 12.59.0. ეს უკანასკნელი კომპლექსური სტილის მოცურავეა, ყულიკიანი და შელეტი — გულაღმა მოცურავენი, მათგან თავისუფალი სტილით მოცურავეების დამარცხება იმითაცა საყურადღებოა, რომ ამგვარი დისტანციებზე უკეთა შეჯიბრებაში ბოლო ადგილზე გასული გ. პრისაიენიუკის მაჩვენებელი 2.06.9 წამით ჩამორჩება ყულიკიანისა შედეგს.

„სტიორის დღე“ ცხადყო, რომ სპორტსმენების უმეტესობა თავს არიდებს დიდ დისტანციებს. ამის აბსოლუტად გამომავალი თუნდაც ის, რომ განცხადის თანახმად „დინამოს“ 42 კაცი უნდა გამოეყვანა ბრძოლაში კი 29 სპორტსმენი ჩაება. იგივე გაეორა „განათლებლისა“ და განათლების განყოფილების გუნდებში. „მრობით რეზერვებს“ არც ერთი გოგონა არ გამოუყვანია, „სპორტკვიადის“ „ბურვესტნიკის“ და „ლოკომოტივისა“ კი სერეითა არიდეს თავი ასპარეზობას.

ა. გურასაშვილი.

პრიმი ტაქსის მკოლებს

„სპორტკვიადის“ თბილისის ფიზიკულ-ტურთული კოლექტივების ფეხბურთელთა ტურნირმა „სეზონის განხილის პრიზზე“ ორ თვეს გასტანა. შეჯიბრებაში, რომელიც ოლიმპიური სისტემით მოეწყო, 16 გუნდი ჩაება: თბილისი ერთმანეთს შეხვედნენ №1 ავტოშემკეთებელი ქარხნისა და მსუბუქი ტექსტილის მე-3 კონტორის კოლექტივები. მანამდე

მეტაქსებს ყველაზე ძნელ მატჩში ავტოშემკეთებელი კონტორისა (მოიგეს — 2:1) და ავროსადგურის (2:0) გუნდებთან ჰქონდათ. გამარჯვება (2:0) ავტოშემკეთებელ ტაქსების კონტორის ფეხბურთელებს ხვდათ და პრიზიც მათ დასახურებდა.

ამ წარმატებაში ყველაზე მეტი წვლილი შეიტანეს მწვრთნელმა,

ხაშური

ჩატარდა სოფლის სკოლების რაიონული პირველობა მძლეობაში. შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 9 საშუალო სკოლის 140 მოსწავლე. ჩემპიონობა მოიპოვა ქვიშხეთის გუნდმა. II ადგილზეა იტრია სკოლის ნაკრები.

ზუგდიდი

დონაუდის კომიტეტმა ჩატარა შეჯიბრება ტყვიის სროლაში. ტურნირში 80-მდე მსროლელი მონაწილეობდა. რაიონის ზონაში ყველას აჯობა ჯვარდის საშუალო სკოლის მსწავლე გულა რ. გიგანძე, გუნდური პირველობა კი ოლიმპიის სკოლაში მოიგო. ჯვარდის ზონაში ჩემპიონი გახდა გ. კაქულია (ხუგდლის ჩაის საწიხები ფაბრიკა). გუნდურ ჩათვლაში იტრია გუნდს 1-ლი საშუალო სკოლის სპორტსმენებმა.

მოსწავლეთა პირველობაში 14 მოჭიდრავე ჩაება. ყველას აჯობა 11 წლის მ. კუტალია (მე-6 სკოლა), რომელმაც 11 ქულა მოაგროვა. მეორე იყო ვ. ჯანაშია (1-ლი სკოლა), ხლო III-IV ადგილები გაიყვეს: გ. კუტალია (მე-6 სკოლა) და კ. დგებუაძე (მე-9 სკოლა). V ადგილ დამთავრდა შეჯიბრებაში უკონტურსოდ მონაწილემ, 13 წლის მარინე კუტალიამ.

ლაგოდეხი

აქ ჩატარდა ადგილობრივი პიონერთა სახლისა და თბილისის 136-ე საშუალო სკოლის მოჭადრავთა ამხანაგური მატჩი. გამარჯვებულნი სტუბრებმა — 17:11.

გურჯაანი

რაიონის მოსწავლეთა საქალაქო პირველობაში 14 ნორჩმა მიიღო მონაწილეობა. I ადგილი დაიკავა რ. ჩახვაშვილმა (ჯარღანხი), II — ვ. დურგლოშვილმა (ახაშენი), III-IV ადგილები გაიყვეს დ. ყავალაშვილმა (ველისიხე) და ი. მეჭვილიამ (ვეჯინი).

გორი

რაიონის მძლეობათა პირველობა სამ ასეობრივ ჯგუფად ჩატარდა. სარბიელზე გამოვიდა 24 ფიზიკულტურული კლამბი-

უზაფლავა — ნორჩ სპორტსმენთა განხილვა

სპორტსმენთა განხილვის მოსწავლეობის მიზანმიმართული მოზარდთა განმრთვლობის განმტკიცება და სპორტული მოზარდების დონის ამაღლება. მაგრამ, როგორც მრავალმხრივმა შემოწმებამ გვიჩვენა, მოზარდი ყოველთვის როდი მართლდება. ბანაქის განხილვის თაობაზე საკითხის დაყენებას და სათანადო დადგენილების გამოტანას დიდი დრო არ სჭირდება. განაპირობებულია შედეგი, როცა აღარავის აინტერესებს, რა პირობებში მოუხდება მოზარდს ბანაქს, როგორი იქნება რეჟიმი, ყველა, გარტობა, დასვენება და სპორტული წრეთის ორგანიზაცია.

ბანაქების განხილვის მსურველი ორგანიზაციები საქართველოში, ნებართვის მიღების შემდეგ ისინი თავიანთი შეხედულებისამებრ წყვეტენ ყველა საკითხს. ხშირად ბანაქები შეუფერებელ ბინებში ეწყობა. არა აქვთ საკმარისი რაოდენობით სპორტსაქონალი, ბეჭდვით არ მოწოდებენ სათანადო კადრები. შენიშნულია, რომ ხშირად ბანაქები ერთი მესამედით არაა ნორჩი სპორტსმენი. თავს იმით იმართლებენ, ბანაქის განხილვის ბავშვები ქალაქიდან იყვენენ გასული და კონტინგენტი ხომ უნდა შეგვევსოთ (!).

ყველაზე მიუტყვებელი მაინც ისაა, რომ ნორჩი სპორტსმენთა ბანაქებში არ სრულდება გვერით გათვალისწინებული ღონისძიებები. „ბავშვები მთელი წლის მანძილზე ისევე დატვირთული არიან სწავლით. ვარჯიშით, თვითმოქმედ წრეებში მუშაობით და უცხო ენების შესწავლით. აქაც რომ ვამტკიცებოთ, რაღა დასვენება იქნება?“ ასეთია ზოგიერთი ბანაქის ხელმძღვანელის აზრი. იბადება კითხვა: მაშ, რაღა საჭიროა ნორჩი სპორტსმენთა ბანაქის აბარა?

ნორჩი სპორტსმენთა ბანაქები ყოველწლიურად ადგილობრივად უნდა დათვალოს, ღონისძიებებში, კაზორში, თეთრ წყაროში, თვალში... ვფიქრობთ, საქმე უფრო მოიგებდა, თუ მათ ერთხელ და სამუდამოდ მიუტყენდი ადგილს. აქვე მოეწყობოდა სპორტული მოედნები, შეიქმნებოდა ნორჩი სპორტის პირობები. ამასთან, აუცილებელია ბანაქის ხელმძღვანელს ერთი რომელიმე ორგანიზაცია. მტკიცე კონტროლი უნდა დაწესდეს მოზარდთა კონტინგენტის შერჩევას. გამართლებული იქნება, თუ საერთო პიონერთა ბანაქების საგზურების მსგავსად, ნორჩი სპორტსმენთა ბანაქების საგზურებსაც პროფკავშირების რაიონები გაანაწილებენ. ამასთან, ბავშვები სკოლისა და სპორტსკოლის ხელმძღვანელთა დახმარებით უნდა შეირჩეს. არ უნდა დაივიწყოთ რესპუბლიკის სხვადასხვა რაიონისა და ქალაქის მოზარდთა დასვენების საკითხიც.

ერთი სიტყვით, ნორჩი სპორტსმენთა ბანაქებისთვის ყოველწლიურად უამრავი თანხა იხარჯება, სახურველი შედეგი კი ჩერჭირობით არ ჩანს. ამ საქმის მოსაგვარებლად დროულად უნდა იზრუნონ განათლების, პროფკავშირულმა, კომკავშირულმა და ფიზიკულტურულ-სპორტულმა ორგანიზაციებმა.

მ. ჩიხილაძე, განათლების უმაღლესი სკოლებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაობა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის კულტურულ-საყოფაცხოვრებო განყოფილების გამგე.

სპორტსმენთა პირველობა, რომელშიც 12 საშუალო და 10 რეალობის სკოლის 400-მდე ფიზიკულტურული მონაწილეობდა, სპორტის რეალობის სსს-ს წევრების გუნდის გამარჯვებით დამთავრდა. II და III ადგილები დაიკავეს ჩხარის საშუალო სკოლისა და ქვედა სოფლის რეალობის სკოლის წარმომადგენლებმა.

ა. ჩარაიშვილი, სპორტკავშირის რიზნაბუის თავმჯდომარე.

ლიონი — ლენინგრადი — მოსკოვი

ამასწინათ საფრანგეთში დამთავრდა ევროპის VI ჩემპიონატი მაგიდის ჩოგბურთში. სპორტის ამ სახეობაში ევროპული მასშტაბის უახლესი დიდი შეჯიბრებები სსრ კავშირში გაიმართა მრავალი ევროპული კონტროლი ქაბუკებისა და ქალიშვილებისთვის ამ საფრანგეთის მიწურული ჩატარდა ლენინგრადში, ევროპის VII ჩემპიონატი კი 1970 წლის ზაფხულში გაიმართება მოსკოვში.

ას-ის კორესპონდენტმა სსრ კავშირის შიდა რაიონის ფედერაციის თავმჯდომარეს ლ. შამარინს მიმართა რამდენიმე შეკითხვით ყველა დამთავრებული და მომავალი შეჯიბრებების თაობაზე.

როგორ აფაქტობს საბჭოთა ოსტატების შედეგებს ლიონის შეჯიბრებაში?

— ჩვენმა მაგიდის ჩოგბურთელებმა ლიონში ოქროს 1, ვერცხლის 4 და ბრინჯაოს 3 მედალი მოიპოვეს. ჩვენთვის ესოდენ უხვი მოსავალი პირველია ამგვარ დიდ შეჯიბრებებში. ამიტომ მძლეობით გამოვიდით ვართ. შედეგად მეტი უნდა იქნებოდა ევროპის გუნდური პირველობის ფინალში გამარჯვების ნაღდი შანსი ჰქონდათ ზ. რუდნიკისა და ს. გრინბერგს, მაგრამ ასეთი საბასტისი იტალია მატჩის წინ მათ ზედმეტად იტალიეს, რამაც აშკარად მოახდინა გავლენა თამაშზე. ვფიქრობდით, რომ რუდნიკმა პირადად პირველობის მოგებას შეძლებდა, მაგრამ 15 წლის ჩეხოსლოვა-

კიელი სპორტსმენი ვოსტოვა ფინალში შესანიშნავად თამაშობდა და ჩვენს ჩემპიონს სავსებით დამსახურებულად დამარცხა. ამ წაგების შემდეგ რუდნიკმა ვეღარ შეძლო მთელი ძალით თამაშში ქალაქი წყვილების ფინალურ შეხვედრაში. შედეგად მან და გრინბერგმა წააგეს ჩეხოსლოვაკიურ დუეტს, რომელიც მათ დამარცხებულა დაამარცხეს გუნდურ პირველობაში.

ჩვენს ჩემპიონს ლ. გომოზოვი ტურნირის დაწყებამდე თვითკატორულად მიანდათ №1 მოთამაშე.

მაგრამ ამ მძლეობის კლასიფიკაციის დამტკიცება მან მხოლოდ „მეტსტუბის“ — შერეულ წყვილთა შეჯიბრებაში შეძლო, სადაც ოქროს მედალი მოიპოვა. ერთხელთა შეხვედრებში მისი შემტევი დარტყმების აერია სათანადოდ „შეკარი“ ვერ გამოვიდა. ხშირად შედეგინად მაგრამ არასტაბილურად თამაშობდა ჩვენი მეორე ლიდერი ა. იმელინი.

თუმცა ვიმეორებ, რომ ლიონში ჩვენი ჩოგბურთელების გამოსვლით საერთოდ კმაყოფილი ვართ. ლიონის 1966 წლის ევროპულ ჩემპიონატთან შედარებით, მათ თამაშში პროგრესი შეიმჩნევა.

1970 წლის ევროპული ჩემპიონატისთვის მზადების დროს როგორ მოთამაშებენ გუავთ მხედრობაში?

— წლებადელი ძირითადი შედეგების მთავარმა მიზანმიმართულმა უამრავი იქნას არ ვაპირებთ. რუდნიკა,

30 ნივთი უნიკალური ჯაჯა

საბურთალოს

თბილისი. „დინამოს“ სტადიონი. 12 ივნისი.

„დინამო“ (თბილისი) — ცხკა 2:0 (0:0).

„დინამო“: ურუშაძე, შოთაშვილი, რეხვიაშვილი, ჭელიძე, პეტრიაშვილი, კუტივაძე (კანთილაძე), ილიაძე, სიჭინავა (ცხომავაძე), გავაშვილი, მებრეველი, მესხე.

ცხკა: ბაუჯა, პონომაროვი, პლახტკო, პუგაჩოვი, მოროზოვი, უტკინი, შუღლიატი (შჩერბაკოვი), მასლიაძე, ფედოტოვი, რაზდავიცი, დუდარენკო (ადამოვი).

მსაჯი ნ. ხტინციხი (რიგა).

დუბლიორები — 2:0 ცხკა-ს სახარგებლოდ.

მოსკოვის არმიელთა გამოსვლას ჩვენს სტადიონზე უწინ თბილისელი ფეხბურთის მოყვარული მთელი წელი ელოდა. მატჩი „დინამო“ (თბილისი) — ცხკა, როგორც წესი, არა მარტო სეზონის ცენტრალურ მოვლენას წარმოადგენდა, არამედ თავისებური საფეხბურთო აკადემიაც იყო, რომელთა მაგალითზე თათბერი იზრდებოდა.

ასე იყო უწინ. ახლა დრო შეცვალა და მსაჯურებსაც, აღმათ, სხვა ინტერესი გაუჩნდა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, რთი ავსნათ, რომ 12 ივნისის მატჩზე ამ ორ გუნდს შორის თბილისის „დინამოს“ სტადიონის ტრიბუნებზე საქმარისზე მეტი იყო „მელოტი“ ადგილები.

ეს თავისთავად სამწუხარო ფაქტია, მაგრამ იმ სტატუსისა საყურადღებოდ, ვინც არ ისურვებდა მატჩზე მოსვლა, ვიტყვით: ისინი წაგებული დარჩნენ. მათ ვერ ნახეს ნამდვილი დაძაბული ბრძოლით აღსაყვ, საინტერესო თამაში.

შეიძლება, „მომდურაინი“ მართალი არიან ერთი: ჩვენი გუნდი ახლა საუკეთესო მარცხვლელი თამაშობს და ცხკა და ყველაზე ნაკლები ბურთი გავს გაწვებული უმაღლეს ლიგაში, მაგრამ დინამოელებმა ძალიან უკლებს შედეგისთვის თავდასხმაში და, ამდენად, დაკარგეს აგრესიული, შემტევი გუნდის რეპუტაცია, დაკარგეს ის მთავარი თვისება, რომელიც მათ მუდამ გამოარჩევდა სხვებისგან. მართალია, ბოლო სამ მატჩში თბილისელებს მეტოქეთა კარში არ გაუტანიათ არც ერთი გოლი და, საერთოდ, ასე უშედეგოდ, „ტყუილ-უბრალოდ“ აქვთ ნათამაშევი წლიდან 7 შესტეგრა.

არმიელთა თამაში კი გამონაკლისს წარმოადგენდა. რად ღირდა, თუნდაც, მესხისა და პონომაროვის ბრძოლა მართალია, მესხმა, ცოტა არ იყოს, გადაჭარბებული აქციები გააკეთა პონომაროვთან ინდივიდუალურ შეტევებზე, მაგრამ ორი დღის ოსტატის ეს „დუღი“ მუტად საინტერესო სახასიყ იყო და მატჩის ერთ-ერთ ყვე-

ლაზე საყურადღებო ფრაგმენტს წარმოადგენდა. საბოლოოდ, მესხმა შეძლო თავისი გამოცდილი ოპონენტის დაძლევა, ინდივიდუალური მანევრები გუნდის საერთო სამოქმედო გეგმას შეუხამა და ორივე გოლი სწორედ თავისი ფლანგიდან მომსადა.

არმიელთა თამაშს იურიის დროს საფუძვლად დაედს თავისუფალი თავდასხმის სწრაფი გაყვანა საგოლე პოზიციებში. ასე შეუქმნეს მათ, მაგალითად, ფედოტოვს მომენტი, როცა მან სულ რამდენიმე მეტრიდან ძლიერად დაარტყა კარში, მაგრამ ურუშაძემ იხსნა თავისი გუნდი. საერთოდ, ჩვენს მკარებს კარგა ხანია არ უთამაშია ასე დამაჯერებლად, მობოლიზე-ბულად, ადგილებში. საუკეთესო არჩევით, მცდელობით უმცოდნეო ურთიერთ-მოქმედებით. თქმა არ უნდა, ურუშაძემ დიდი წვლილი შეიტანა გამარჯვებაში. აღნიშვნის ღირსია პეტრიაშვილიც, რომელმაც საგრძნობლად გაზარდა სათამაშო დიპაზონი, გაამარავლეთორფა გადაცემები და საუკეთესო დაცვისთვის ხიანის მიუყვებლად მინაწილობას იერიშებში.

თბილისელებმა მხოლოდ მეორე ტაიმში აიყვანეს საჭირო კონტროლის ქვეშ მოწინააღმდეგის თავისუფალი თავდასხმის დიპაზონი მკვეთრად შეამცირა სახიფათო მომენტები მათ კართან, ამავე დროს შეასაძლებლობა შეიტანა შეტევა უფრო ხანგრძლივი, მოფიჭებული და საფუძვლიანი ყოფილიყო. მოსკოველთა დაცვაში დროდადრო

მოლონად ირღვეოდა დასდევდა და დინამოელი ფორვარდები სულ უფრო ხშირად რჩებოდნენ ხელსაყრელ პოზიციებში.

ასე დაირღვა ცხკა-ს დაცვა 26-ე წუთზე, როცა მესხმა და პეტრიაშვილმა მარცხენა ფლანგზე გამოიჭყვეს რამდენიმე მოთამაშე. აქედან ბურთი გადუტა ცენტრში, სადაც მეტრეველმა ზუსტად, შეუცდომლად ითამაშა — 1:0.

მერე კი, როცა დამავებული კუტივაძის ნაცვლად მინდორზე მესამე სტოპერი — კანთილაძე გამოვიდა, თბილისელთა თამაში შუა მინდორზე მაშინვე გაიყინა და არმიელთა წამსვე მიეცათ ალოური კონტროლის საშუალება. ისინი დაიძრნენ წინ და მასპინძელთა კარი ზედიზედ აღმოჩნდა საპასუხო ბურთის გატანის საშუალებებს წინაშე. ურუშაძესაც და მცველებსაც რამდენიმე მინუტი სტატუსის შესაძლებელი იქნა მხოლოდ ძალების უკიდურესი დაძაბვით.

მატჩის დასასრულს მდგომარეობა გამოაწორდა. 85-ე წუთზე მოსკოველთა კარში დინამოს საჯარიმო. დინამოელებმა იგი ასე გაითამაშეს: მეტრეველი — მესხი — პეტრიაშვილი — გაგაშვილი. მეკარე ბაუჯა არასწორად გამოვიდა წინ და გაავსებდა თავით გაიტანა გოლი, რომელმაც წერტილი დაუსვა ჩვენი გუნდის გამარჯვებას.

ბ. შორბაძე.

საბურთალოს

სსრკ

საბურთალოს

ჩემპიონატის მორიგება, XIII ტურმა კვლავ მოიტანა სენსაციები. სსრკ კავშირის შარშანდელი პირველობის ფორცხლის პრინციპი, სსრკ კავშირის თასისა და „ქვემოლს“ პრინციპის ორგანიზაციის მიხედვით, „დინამო“ ისევ დამარცხდა: მოსკოველებმა 12 ივნისს წააგეს მატჩი „არარატთან“ — 1:2. ანგარიში გახსნა კოვალენკომ, შემდეგ მოსკოველმა ავროცკიმ შეძლო საპასუხო ბურთის გატანა, მაგრამ მასპინძლებმა მინც გამარჯვებული იყვნენ გოლის წყალობით — 2:1.

ეს მოსკოვის „დინამოს“ მეშვიდე დამარცხება მინდორზე გათამაშებულ იქნა. აღსანიშნავია, რომ გუნდმა ზედიზედ 4 მატჩი წააგო, მერე ორ ფრეს მიადგინა კუბინეცსა და თბილისში, ახლა კი ისევ დამარცხდა. საინტერესოა, როგორ ითამაშებს ჩემპიონატის ერთ-ერთი აუტსაიდერი ფორვარდი ქვეყნების თასების მფლობელთა თასის მომავალ ტურნირში?

ერთგულდანი გზით სვლის განაგრძობს „მანკოვი“, რომელიც ბაქოში შეხვდა „ნეფტჩის“. ამ წინ იყვნენ მასპინძლები (ტუაქცი) და გრიგორიევმა შეძლო ტრადიციული ფრე მოეტანა თავისი გუნდისთვის — 1:1. „მანკოვი“ უკვე ზედიზედ მეხუთე თამაშს ამთავრებს ფრედ.

ახალ წარმატებას მიადრწეს როსტოვის არმიელთა. შინ მათ დაამარცხეს „კაიროსი“ — 2:1. პირველი ბურთი გაიტანა კირატოვმა კამინსკიმ, საპასუხო — რომანოვმა, ხოლო გადაწყვეტი — როსტოველთა საუკეთესო მომხარდინმა კოპაევმა.

კიროვადამში, სადაც თამაშობდნენ ადგილობრივი „დინამო“ და „ზარია“, ანგარიში-არ გახსნილა — 0:0. ასევე დამარცხდა 13 ივნისის შეხვედრა მოსკოვის „ლოკომოტივსა“ და „ჩერნომორეცს“ შორის.

ჩემპიონატის ბოლო ტურებმა განსაკუთრებული წარმატება მოუტანა „ნეფტჩის“, რომელმაც სამ მატჩში 5 გოლი აიღო. მოსკოვის ტორპედოელებმა 5 თამაშიდან 3 მოიგეს და 2 ფრედ დაამთავრეს. სტუმრად პირველი მატჩი მოიგო „პახტაკორმა“.

თბილისის „დინამოს“ ბოლო 8 შეხვედრა წაუგებლად ჩაატარა და 11 ქულა აიღო. მას კვლავინდებურად ფედლაზე ნაკლები ბურთი აქვს გაწვებული.

კარგად პქონდათ საქმე ქუთაისის ტორპედოელებს, რომლებმაც მე-8 ტურიდან მოსკოველებს საკუთარ და მეტოქეთა მინდორებზე 2 მატჩი მოიგეს და 4 ფრედ დაამთავრეს. და აი, ეს გულდასაწყვეტი წაგება შინ „პახტაკორთან“...

საბურთალოს პირველი გზა

გამართა მთავარი ტურის შეხვედრები.

● „სულარი“ (ვანი) — „ლოკომოტივი“ (სამარტედი) 4:2. მსაჯი ა. ხანოზოვი (თბილისი).

თამაში დაიწყო სწრაფი. ტემპიან ბრძოლაში, თუშუ ივი დროდადრო უმცირესი გადართობა. ანგარიში 23-ე წუთზე გახსნა ვანელმა ბურთი-კარში, რასაც მალე მოჰყვა ომბრიკისის საპასუხო გოლი — 1:1. ტაიმის დასასრულისთვის ლორთქიფანიძემ და ნიკოლაიშვილმა დააწინაურეს „სულარი“ — 3:1, ხოლო შემდეგ ჩომბიტემ აითვისა რკინიგზელები მეორედ დაქვეითთ თამაში ცენტრიდან. „ლოკომოტივმა“ ისლა შეძლო, რომ ტაიმის დასასრულს 1 გოლი გაქვითა (ფლოიძე).

● „იხანი“ (თბილისი) — „ბახმარო“ (ჩხატაური) 2:1. მსაჯი ნ. კონდახაზოვი (თბილისი).

ქუთაისი. ცენტრალური სტადიონი. 12 ივნისი.

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „პახტაკორი“ (ტაშკენტი) 1:2 (0:1).

„ტორპედო“: კვსხვაძე, ლოსაბერიძე, ებრაელიძე, შერგელაშვილი, ჩხივი (ხაულოა), წყერავა (ხერხაძე), ერქოშიაშვილი, ზარია, ვიკუა, ხუციშვილი, კოლაძე.

„პახტაკორი“: ლიუბარცევი, პეტუხოვი, შტერნი, ნაუმენკო, ინიოტოვი, შარიპოვი (მიხაილოვი), ვაროუხინი, ვალევი (ხეჭოშვილი), რახმატოლოვი, აბდურაიმოვი, იბრაგიმოვი.

მსაჯი ვ. მარაშკოვი (მოსკოვი).

დუბლიორები — 4:2 „პახტაკორის“ სახარგებლოდ.

ბოლო ტურებში ქუთაისელ ფეხბურთელთა წარმატებები საყოველთაოდ თხოილია. მას შეეძლო, რაც ტორპედოელებმა ქულათა საქმარისი მრავალი აიღეს როგორც შინ, ისე სტუმრად, მხოლოდნელი იყო, რომ ისინი მდგომარეობას კიდევ უფრო განიმტკიცებდნენ აკუთარ მინდორზე შეხვედრებში ისე

მეტოქეებთან, როგორცაა „კაიროსი“ და „პახტაკორი“. და აი, „კაიროსთან“ დაკარგეთ ქულა, ხოლო „პახტაკორთან“ დამარცხებულებმაც კი დატოვეთ მინდორი. რატომ მოხდა ასე, როცა „ტორპედოს“ მოთამაშეები თავიანთი კლასით ჯობიან ტაშკენტელ ფეხბურთელებს? ჩვენი აზრით, საქმე მდგომარეობს იმ

ტაიმის დასასრულსთვის თბილისელები წინ იყვნენ ანგარიშით 2:0 (ორივე ბურთი გაიტანა გოცირიძემ). შესვენების შემდეგ მოსატარებელი საგრძობლად გაექტორდნენ, მაგრამ მხოლოდ ერთი საპასუხო ბურთის გატანა შეძლეს.

● „ლოთური“ (მახარაძის რაიონი) — „იერი“ (გალი) 2:0. მსაჯი ა. კუპასელი (თბილისი).

● „მეტალურგი“ (ზეტაფონი) — „კაიროსი“ (გორის რაიონი) 4:1. მსაჯი ვ. გვანცელაძე (თბილისი).

დასაწყისი თანაბარ ბრძოლაში მიმდინარეობდა, მაგრამ მალე გამოიყვანა მასპინძელთა უპირატესობა, რომლებმაც (ქიქოძემ, ხუციშვილმა) ზედიზედ 2 გოლი გაიტანეს მეტოქის კარში. მართალია, შესვენების შემდეგ რეაზინიშვილმა შეამცირა გინსხვადგმა ანგარიშიში, „მეტალურგმა“ მინც შეძლო დამაჯრებელი გამარჯვების მოთოება

უპირატესობას თავიანთი ცხკაიელები ფლობდნენ, მაგრამ ისინი დასჯერდნენ სუბუნიას მიერ გატანილ ერთადერთ ბურთს.

● „მესხეთი“ (ახალციხე) — „გარეჯი“ (საგარეჯო) 2:0. მსაჯი ნ. ნადიროვი (რუსთავი).

უშედეგოდ დამთავრებული ტაიმის შემდეგ ახალციხელებმა ძლიერად ჩაატარეს მეორე ნახევარი. ანგარიში გახსნა მათითაშვილმა, რის შემდეგ შეეძლო იმეტი კარგად გამოიყვანა „გარეჯის“ მეკარის უსერი შეცდომა.

მატჩში სიღრმის „მშენებელთა“ მსხუთის „არაგუსს“ შემადგენლობაში თამაშობდა განუცხადებელი ფეხბურთელი, რის გამოც „არაგუს“ წაგება ჩვეულებრივად.

I ჯგუფის II კვირის I ტონა

„გარისი“ (თეთრი წყარო) — „მურეთი“ (ლაგოდეხი) 0:2. „სემო ქართლი“ (ხაშური) — „შირაქი“ (წილეთი) 4:2. „აბული“ (ახალციხე) — „თრიალეთი“ (წალკა) 1:0. „ბრომიანი რეზერვები“ (გარდაბნის რაიონი) — „კოლმეურნი“ (მარტვილი) 4:0. „ელმბაღალეშენი“ (თბილისი) — „განთაილი“ (კასპი) 5:2. „არაგვი“ (დუშეთი) — „გარსი“ (ახინი) 3:1. „გაზისუბანი“ (გურჯაანი) — „მეტალურგი“ (რუსთავი) 3:1. ანგარიშს „პახტაკორის“ წაგება ჩვეულებრივად „ფარვანასთან“.

II ტონა

„რიჭა“ (გუდაუთა) — „ელქტროკოსი“ (ქუთაისი) 2:0. „საირმა“ (მანკოუსკი) — „განთაილი“ (ახინი) 0:4. „მშენებელი“ (ქიათურა) — „კოლმეურნი“ (სოზი) 1:5. „კოლმეურნი“ (ჩხორწყე) — „იმერეთი“ (თრჯოლა) 1:1. „მესხეთი“ (ტყვარჩელი) — „განსაღება“ (აღივანი) 1:2. „სალხინო“ (გემეჭკორი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი) 1:2. „სამეურალი“ (წაღატუბო) — „დინამო“ (თამაში) 2:0. „კოლმეურნი“ (ფთხი) — „განთაილი“ (ტყებული) 2:0.

ტაქტიკაში, რომელიც გუნდმა გამოიყვანა „პახტაკორის“ წინააღმდეგ: ყველა მეტოქესთან არ შეიძლება დაცვით ვარიანტით ბრძოლა. ტაშკენტის გუნდს შინ უნდა ითამაშო მაქსიმალური შეტევით და თავივე მოუსპო წარმატებაზე ფიქრი. ნაცვლად აიხსნა, მასპინძლებმა თავიანთი საკუთარი კარის უზიფათობაზე იწყეს ფიქრი და ტაშკენტელებს იერიშზე გადასვლის საშუალება მისცეს. „პახტაკორის“ სწორი გადაწყვეტლება მიიღეს: წინ გადასრულა მთავარი ძალები და 22-ე წუთზე უყურადღებოდ დატოვეს მხოლოდ აბდურაიმოვმა გახსნა კიდევ ანგარიში.

პირველი სახიფათო მომენტი მოწინააღმდეგის კართან ქუთაისელებმა შექმნეს მხოლოდ მეორე ტაიმში, 50-ე წუთზე, როცა ლიუბარცევი მოიგვრია

გვეუს დარტყმა. ხაყალიამ მიუჭრო ბურთს, მაგრამ ძელს მოახვედრა იგი. ანგარიშის გათამაშება ტორპედოელებმა მინც შეძლეს. ეს მოხდა 85-ე წუთზე, როცა სახიფათო ბურთი გადაწოდა წინა ხაზზე გასულ შერგელაშვილს. ძლიერად დარტყმამ მიზანს მიაღწია — 1:1.

ქულა თითქმის გადარჩნენ იყო, მაგრამ ტორპედოელებმა ისევ მისცეს სტუმრებს შეტევის განვითარების საშუალება და ისევ უყურადღებოდ დატოვეს „პახტაკორის“ მთავარი ბომბარდირი აბდურაიმოვი. მან 5 მეტრიდან ზუსტად გაგზავნა ბურთი კარში.

ეს იყო დასასრული მატჩი, რომელიც ჩვენი გუნდის პასიური თამაშით უნდა აიხსნას.

შ. ნიშარბაძე.

(ტელეფონით, ჩვენი კორ.)

გათამაშების ცხრილები

რუსსრ-ს III ტონა

შეგომარეობა 16 ივნისისათვის

თ.	მ.	ფ.	ბ.	ქ.	
12	7	3	2	16-6	17
12	7	3	2	16-4	17
12	6	4	2	17-6	16
12	5	6	1	18-6	16
12	4	8	1	10-6	16
12	6	3	4	19-9	15
12	6	3	8	14-14	16
12	4	7	2	5-6	16
12	5	4	8	14-10	14
12	6	2	4	11-7	14
12	5	2	5	16-14	12
12	4	4	4	12-14	12
12	4	4	6	8-11	12
12	4	3	5	11-18	11
12	3	5	4	9-12	11
12	2	7	4	8-12	11
12	2	6	4	6-12	10
12	3	4	7	8-14	8
12	2	4	6	7-16	8
12	2	8	8	8-17	6
12	0	8	10	16-24	8

რუსსრ-ს IV ტონა

შეგომარეობა 16 ივნისისათვის

12	7	5	0	20-5	10
12	6	5	1	18-7	17
12	7	2	4	22-8	16
12	5	6	1	18-8	16
12	4	7	1	18-7	16
12	6	2	5	20-15	14
12	5	4	3	14-9	14
12	3	6	1	14-11	14
12	6	1	5	12-11	18
12	6	1	6	14-19	18
12	4	5	4	8-14	12
12	4	5	4	14-20	18
12	2	6	6	16-18	12
12	3	6	3	9-11	12
12	3	5	4	10-13	11
12	3	4	5	10-14	10
12	2	4	6	5-9	8
12	2	4	7	10-20	8
12	2	4	7	10-18	7
12	2	3	7	7-17	7
11	1	4	6	5-16	6

საქართველოს რევოლუციური მემორიალი

ვლადივოსტოკში, რევოლუციის მემორიალი მოედანზე სტარტი აიღო მოტოციკლისტთა ჯგუფმა, რომელიც შორეულ ვაზს დაადგა. ვლადივოსტოკის ხევადასხვა საწარმოს სპორტსმენები ვ. შალაგინი, ვ. მიასნიკოვი, ბ. გუშჩინი, ბ. ხრამბინი, ვ. შესტაკოვი, ე. შარტინოვი და ვ. ნემჩენკო აწვებენ მოტოგადარბენას ლენინურ ადგილებში. მათი გზა 80 ათას კილომეტრზე მეტია. მარშრუტის ფურცელში ჩაწერილია: „ვლადივოსტოკი — შუშენსკოე — ვოლგოგრადი — ულიანოვსკი — ყაზანი — მოსკოვი — ლენინგრადი — რაზლივი“.

სურათზე: მოტოგადარბენის მონაწილენი ვლადივოსტოკში, რევოლუციის მემორიალი მოედანზე. ფოტო ბ. პოდალივისა.

„მერიდიანის“ ოდისეა

კამჩატკელმა სპორტსმენებმა ვ. სალნიკოვმა და ბ. სუმინმა დაიწყეს სამთვანი ლაშქრობა ლენინურ ადგილებში და ქვეყნის კომპლექსურ მშენებლობებზე. ისინი მდინარეებზე ივლიან კარჭაბით, რომელსაც „მერიდიანი“ ჰქვია.

პეტროპავლოვსკის საზღვაო ნავსადგურში კარჭაბი საოკეანო ლაინერ „სოვეტსკი სოიუზზე“ მოთავსეს. იგი მოგზაურობს ჩაიყვანს ვლადივოსტოკში, საიდანაც „მერიდიანი“ სტარტს აიღებს. სპორტსმენებს განზრახული აქვთ ქვეყნის ცისფერ გზებზე გაიარონ 17 ათასი კილომეტრი. მათი გზა გადის ამურის კომპოზილსკზე, შუშენსკოეზე, ულიანოვსკზე, ყაზანზე, მოსკოვზე და სხვაგან. ლაშქრობა დამთავრდება ლენინგრადში.

ორივე სპორტსმენი ტაქსის მძღოლია. ლაშქრობა მათი შევებულების დროს ეწყობა. წყალსამართლო სპორტის ოსტატი ვ. სალნიკოვი ორი წლის წინ „გაიზერისა“ და „ვულკანის“ ეკიპაჟის წევრი იყო. მაშინ მან პირველად იმოგზაურა მდინარეებით შორეული აღმოსავლეთიდან მოსკოვამდე.

„მერიდიანზე“ დგას „ზაპოროჟეცისა“ და პილტორეაქტიული ძრავები. მ. შილინი.

ლიოსები — სალილოო შრომის სალკანალი

ნოვოსიბირსკი, 18 ივნისი. ადგილობრივ უნივერსიტეტში დაიცივეს უჩვეულო სალილოო შრომა — „ქვარაყის ბროგრაფირების საკითხისთვის“. მისი ავტორია სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ციმბირის განყოფილების გამოთვლითი ცენტრის უფროსი ლაბორანტი, მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის სალილო განყოფილების VI კურსის სტუდენტი ვ. ბუტენკო. იგი პირველთაშორისაა მოჭარბაქმა.

სალილოო შრომის ხელმძღვანელია ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი, საერთაშორისო დიდოსტატი მ. ბოტინიკი. იგი თავისივე დამუშავებული ალგორითმით უკვე პრაქტიკულად მუშაობს ელექტრულ-გამომთვლელი მანქანებისთვის საჭირო პროგრამის შექმნაზე. ბოტენიკისა და ბუტენკოს შემოქმედებითი მეგობრობა ორი წლის წინ დაიწყო.

და აი, ბუტენკომ ფრიალზე დაიწყო დიპლომი. ამ ნაშრომის მნიშვნელობის შესახებ ბოტენიკმა საკვების კონსტრუქციის უფროსი „მისიათესი, რომ ქვარაყის ოსტატის აზროვნების მეთოდები მანქანის პროგრამის ენაზე გადაიტანონ, მანქანას ჯერ ფიგურების გადატანა-გადაღობა უნდა შეესაწავდეთ. ბუტენკომ ჩინებულად გაიწყვიტა ამოცანა ახალი მეთოდის დახმარებით. ეს მეთოდი მანქანის ხელს უწყობს ყველა ვერტიკალურ სტანდარტული ოპერაციის შესრულებაში, რაც ქვარაყში უცვლელი რჩება.

სტანდარტული ოპერაციების პროგრამა მთლიანად რომ დაასრულა, ბუტენკომ ქვარაყის ლაბორატორიაში პროგრამაზე დაიწყო მუშაობა. ეფექტობა, მას მხარს დაუჭირებენ მეცნიერებათა აკადემიის ციმბირის განყოფილების გამოთვლითი ცენტრში.

ბუტენკოს ნაშრომის დასრულების შემდეგ შესაძლებელი გახდება დიდოსტატთა აზროვნების მეთოდების ამოხსნა და სხვადასხვა დროის მოჭარბაქეთა თამაში შედარება.

ბოტენიკის აზრით, როცა სხვადასხვა ქვეყნის სწავლულები წარმატებით დაამთავრებენ ცდებს, შესაძლებელი გახდება საჭიროაყო ამოცანების გადაწყვეტის მეთოდის უფრო არსებით სფეროებში, პირველ ყოვლისა კი ეკონომიკაზე გადატანა.

ნახევარფინალები — სად და როდის? ეროვნული გიგლიოთეა

ქვარაყში მსოფლიო ჩემპიონატის ორივე ნახევარფინალური მატჩის ადგილი და თარიღი დადგინდა: ბ. ხასკისა და ბ. ლარსენის (დანია) მატჩი ივლისის პირველ რიცხვებში დაიწყება შვეიცრის ქალაქ მალმეში, მ. ტალი და ვ. კორჩნო კი 25 ივნისს ჩართავენ საათებს მოსკოვში.

მატჩებში გამარჯვებულები ერთმანეთს აგვისტოში შეხვდებიან. ეს შეხვედრა გადაწყვეტს, ვინ უნდა ითამაშოს ვასალ მსოფლიო ჩემპიონ ტ. პეტროსიანთან.

კორჩნო და ტალი მოსკოვში ერთ დღეს ჩავიდნენ პოლანდიდან და იუგოსლავიიდან, სადაც წარმატებით ითამაშეს მეოთხედფინალურ მატჩებში. ისინი გზაშივე

შეთანხმდნენ ორთაბრძოლის ადგილსა და დროზე. მეორე მატჩის საკითხის გადაწყვეტად დიდხანს გრძელდებოდა მოძიება. ახლაც არაა დაუსტებულნი, ივლისის რომელი რიცხვში შედგება ლარსენ — ხასკის მატჩის პირველი მატჩი.

მოგაგონებთ, რომ პრეტენდენტთა შეჯიბრების წინა ციკლში, რომელიც პირველად ჩატარდა სამატჩო სისტემით, 1965 წელს ნახევარფინალებში ერთმანეთს შეხვდნენ ბ. ხასკი — ე. გელერი და მ. ტალი — ბ. ლარსენი. ხასკიმ ანგარიშით 6,5:2,5 დაამარცხა მეტოქე, ტალი კი მინიმალური სხვაობით სძლია დანიელს — 5,5:4,5. (საქდესი).

შეჯიბება ქვერში

ლუზნო (პოლონეთი), 14 ივნისი. სალილოო სპორტში მსოფლიოს XI ჩემპიონატი უსიამოვნებით დაიწყო: პირველივე ვარჯიშის — 224-კილომეტრიან სამკუთხედში სწრაფ-ფრენის დროს ერთმანეთს შევეჯახა ორი პლანერი. პილოტებმა უ. ელკემ (გერ) და ა. ილიგანმა (თურქეთი) პარაშუტით უშველეს თავს. ახლა საგანგებო კომისია ამ ინციდენტის მიზეზებს არკვევს.

წვიმიანი ამინდის გამო ჩემპიონატი 4 დღის დაგვიანებით დაიწყო. მონაწილეებმა უკვე მოასწრეს სიერთაშორისო ბაზრობაზე ყოფნა, რომელიც პოზნანში გაიხსნა.

224-კილომეტრიან სამკუთხედში სწრაფფრენამ გამარჯვება მოუტანა

ნა მათ, ვინც იფრინა ახალ, პლანტმასი „ფრინგელზე“ — ესენი ტომ მალაი ავროლიანამიკოური თვისებებით გამოირჩევიან! დიაკოსის პლანერებში პირველი იყო იტალიელი ვ. ფერვანი — 2:54,25; ხოლო სტანდარტულ კლასში — ბელგიელი პ. შტოლფი — 2:52,30.

საბჭოთა სპორტსმენთაგან ამ კლასების შეჯიბრებებში შესაბამისად საუკეთესო იყვნენ ე. რუდენკო (XV ადგილი) და ი. კუნეცოვი (XIX). პროგრამის მომდევნო სახეობებში სსრ კავშირის წარმომადგენლებს მალალი შედეგების იმედი აქვთ.

სტარტი აიღო 105 მფრინავმა, მათგან 19-მა ვერ შეძლო მთელი დისტანციის დაფარვა.

ნახევარგზაზე

ლონდონი, 14 ივნისი. ერთეულ აფროსანთა ტრანსატლანტიკური რბოლის მონაწილეებმა ორკვირამ ნახევარი გზა — 1500 სახავალი მთილი გაიარეს. სტარტი 35 სპორტსმენმა აიღო, მაგრამ ოთხმა უკვე მიატოვა „დისტანცია“.

ახლა წინა ინგლისელი ჯულიამის იახტა „სერ თომას ლიტონი“. ლიდერობისთვის მას კიუტად, მაგრამ ჯერჯერობით ამაოლ გზისაგან ამ დიდი შეჯიბრების კიდევ ოთხი მონაწილე ულიამსმა კი ბრძოლა სხვებზე 12 საათით გაიან დაიწყო. იმის გამო, რომ გახსნა დაგვიანებით წარმოადგინა, შეჯიბრების ორგანიზატორებმა — ინგლისის „დასავლეთის სახეობის საინტო კლუბის“ წარმომადგენლებმა მას ჯარიმა დააკისრეს.

უკანასკნელად ბრძოლას გამოეითმა შევეცარიელი ვი პიაციხი. მან

რადიოთი აუწყა ინგლისის ნავსადგურ პლომეტს, სადაც შეჯიბრების შტაბი იმყოფება, ვერუნდებო. მიზეზი პიაციხის არ უთქვამს. (საქდესი).

თავდასხმა ხანგა

რიო-დე-ჟანეირო, 13 ივნისი. „მარაჟანს“ სტალიონზე ბრაზილიის ფეხბურთელთა ნაკრებმა ახსნა ვარჯიშის მატჩში დიდი ანგარიში (4:0) დაამარცხა ურუგვაის ეროვნული გუნდი. გოლების ავტორები არიან პაულუ ბორგესი, გერსონი და ჟაირზინო (2).

მწვრთნელმა დაასახელეს ბრაზილიის ნაკრების 22 ფეხბურთელი, რომლებიც მსოფლიოს 1970 წლის ჩემპიონატისთვის შეუდგნენ მზადებას. ეცენი არიან: მეჯარეები ფელიქსი და კლაუდიო; მცველები კარლოს ალბერტო, დე მარია, ჟუანდინი, მარინიო, უილი, ბრიტო, საიდი, რილდო; ნახევარმცველები რიველინიო, გერსონი, დენილსონი, ვილსონ პიაცა; თავდასხმელები ნატალი, პაულუ ბორგესი, სუზარი, ჟაირზინო, ტოსტაო, რომბერტო, ედუ, ედვარდო.

ბრაზილიის „სანტოსმა“ თავისი ევროპული ტურნეს პირველ მატჩში ანგარიშით 2:1 დაამარცხა „კალიარი“ (იტალია). ანგარიში გახსნა მანსინედილა გრატამ, მაგრამ შესვენების შემდეგ ტონინომ ორი ბურთი გაატანა.

რედაქტორი მ. პაპაბაძე.

17 ივნისი

საქართველოს ფილარმონიის სახელობელი თეატრი (მლენის ნოვის ქ. № 123) გამართება სსრ პაპაშვირის პალატაგარტელ ვაშთა ჩემპიონატში გამარჯვებულს — თეატრის დირექტორს მ. პაპაბაძეს. გუნდის წევრებს გადაეცემათ ოქროს მედლები. დასაწყისი 19 საათზე.

● **ლონდონი**, 12 ივნისი. დამთავრდა ინგლისის ტრადიციული ვოლოტური. ბოლო, XIV ეტაპი (მორკაბი — ბლეკუელი, 147 კმ) მოიგო შევეციელმა ტ. პეტერსონმა — 3.45.02. გუნდურ ჩათვლაში ყველას აჯობებს ასევე შევეციის წარმომადგენლებმა — 11.19.57. 14 ეტაპის ჯამში პირველობა არავის დაუთმო საგზა-ტექნიკით რბოლაში მსოფლიო ჩემპიონმა პეტერსონმა — 57.41.09. II სპარსო ადგილზეა სამკითხა მრბოლელი ვ. სოკოლოვი — 57.48.48, ხოლო III — ირლანდიელი პ. დოლი — 57.51.50. გუნდურ ჩათვლაში სპარსო ადგილები ასე განაწილდა: სსრ კავშირი — 171.16.21; ინგლისი I — 171.24.22; ინტერნაციონალური გუნდი („სამყაროს ყველა ვარსკვლავი“) — 171.26.26. „სამთი შეფედ“ და ყველაზე აქტიურ ვოლოტისმძღვანელად აღიარეს დილი. ტარტული ი. კლაასკი დაჯილდოებულია გაზეთ „დელიო ტელეგრაფის“ საგანგებო პრიზით.

● **პარბი**, 13 ივნისი. მძღოლსანთა აქ გამართულ დიდ საერთაშორისო შეჯიბრებაში — „პოლ მერკაპის მემორიალი“ წარმატებით გამოვიდა უკრაინის ქალაქ რონოს წარმომადგენელი, 27 წლის ა. ბონდარჩუკი. მან 70,60 მეტრზე ტყორცნა ურო და 58 სანტიმეტრით აჯობა მსოფლიო რეკორდსმენს, უნგრელ დ. ჟივოცის. ბონდარჩუკი მესამე საბჭოთა მტყორცნელი გახდა, ვინც 70-მეტრიანი ზღვარი გადალახა. 100 მეტრზე ვაფთო რბენაში საფრანგეთის ახალი რეკორდი დაამყარა რ. ბამბიუკმა — 10,1 წამი. მან უკან ჩამოიტოვა სახელგანთქმული კუბელი ე. ფიგეროლა (10,3). ჭოკით ხტომაში ყველას აჯობა ფრანგმა ე. დანკოსმა — 520 სმ. სიგრძეზე ხტომაშიც მასპინძელმა იმარჯვა: ე. პანიშ (793 სმ) ერთ სანტიმეტრით აჯობა მოსკოველ ი. ტერ-ოვანესიანს. ფრანგებმა სხვა სახეობებშიც მიაღწიეს წარმატებას: 3000 მეტრზე წინაღობებით რბენა კარგი შედეგით (8.38,8) მოიგო გ. ტესერომ, ხოლო ბერემ, დელმკურმა, ფენულიმა და ბამბიუკმა ყველას აჯობეს 4x100 მ ესტაფეტაში — 39,6. 110 მეტრზე თარჯანებში ტოლი არ ჰყავდა იტალიელ ე. ოტოზს — 13,6.

● **სტამბოლში**, 13 ივნისი. 1500 მეტრზე რბენაში წლევედელი მსოფლიო სეზონის ერთ-ერთი საუკეთესო შედეგი არგენა მძღოლსანთა აქ გამართულ საერთაშორისო შეჯიბრებაში ა. პეგურემა — 3.40,9. შეჯიბრების ახალი რეკორდი დაამყარა ე. პუბაპერმა — მისი შედეგი ბირთვის კერამში 19,18 მეტრია. ჩესოსლოვაკიელმა რ. პიუბენერმა 213 სმ სიმაღლე დაძლია. 1500 მეტრზე რბენაში

საქართველოს რევოლუციური მემორიალი

ევროპის ჩემპიონმა ბ. ტიუმლერმა (გერ) პირველად სცადა ძალა 5000-მეტრიანი დისტანციაზე და გაიმარჯვა კიდევ — 13.49,6. მისი მთავარი მეტოქე იუგოსლაველი ნ. ფარჩიჩი იყო, რომელიც მეხვიოში აპირებს გამოსვლას... მართონში. ფარჩიჩის დროა 13.55,4. სენაკით დამთავრდა ბადოს მტყორცნელთა შეჯიბრება: 22 წლის რ. ბრუმა (შვეიც) დაამარცხა მსოფლიოს ექს-რეკორდსმენი ლ. დანკი (ჩესოსლოვაკია). გამარჯვებულს შედეგია 60,58 მ, ხოლო ჩესოსლოვაკიელისა — 59,98.

● **პაპრბი**, 13 ივნისი. იუგოსლავიის ამ პატარა ქალაქში გამართულ შეჯიბრებაში ევროპის ჩემპიონმა, 19 წლის ვერა ნაიკოლიჩმა წლევედელი მსოფლიო სეზონის საუკეთესო დრო აჩვენა 800 მეტრზე რბენაში — 2.02,9. ფინიშთან მეორე იყო იტალიელი პაულა პინი — 2.05,1, ხოლო მესამე — გერმანის წარმომადგენელი კარინ ბურნელატი — 2.05,5.

● **ბარბი**, 18 ივნისი. ადგილობრივი უნივერსიტეტის კალათბურთელმა ქალბავშვმა ამხანაგური შეხვედრა გამართეს უნგრეთის ნაკრებთან და გაიმარჯვა — 81:53. მანამდე სტუმრებმა ორჯერ ითამაშეს რიგაში სსრ კავშირის ჩემპიონთან ტტტ-სთან. ორივეჯერ გამარჯვებს რიგელებმა — 85:48 და 64:58.

● **მოსკოში**, 13 ივნისი. დედაქალაქის მოჭარბაქ ვაშთა ჩემპიონატში გაიმართა კიდევ ორი ტური. XII ტურში ლიდერების — დ. ბრონტინისა და ტ. პეტროსიანის პარტია ყაიმით დამთავრდა. XII ტურში მოულოდნელად დამარცხდა ბრონტინი (ბ. გულკოსთან). პეტროსიანის პარტია ვ. ლიბერზონთან ყაიმით დასრულდა. 13 ტურის შემდეგ 9-9 ქულით დაწინაურდნენ პეტროსიანი და ბრონტინი.

● **პიარნუ**, 13 ივნისი. მსტონეთის ამ ძალაში დაიწყო მოგზაურაპ ვაშთა ტრადიციული ტშენიერი. რომელშიც მსოფლიო ჩემპიონი ნინა გაზრინდავოვილიც თამაშობს.

● **იორბი**, 13 ივნისი. აშშ-ს ძალსანთა ჩემპიონატში ოთხმა ათლეტმა შეინარჩუნა ჩემპიონის წოდება. ესენი არიან: ამხარა (ქვემსუბუქი წონა), ნიბი (ქვესაშუალო), ულეო (საშუალო), გრიპალი (ქვემძიმე). პირველად გახდნენ ჩემპიონები ოთრეტი (მზატე), მესური (მსუბუქი), მიური (მძიმე). (ზემძიმე წონაში ბელნარსკის გამარჯვებას ჩვენ უკვე ვიკომბინებოლით. — რედ.)